

Kolie

psí aristokrat, nebo sportovní elegán?

[Dlouhosrstá kolie – skotský ovčák dlouhosrstý, to je plemeno, které ztělesňuje krásu, oddanost a inteligenci... V poválečných letech dojemný příběh legendární Lassie obletěl několikrát svět a nastal pravý nefalšovaný boom: snad každý toužil mít doma stejně krásného, chytrého a věrného psího společníka s velkým bílým límcem a bílou špičkou ocasu. Lassie se stala synonymem pro psí inteligenci a krásu.

Kolie vs. Svazarm

V našich zemích se dlouhosrsté kolie organizovaně chovají již 65 let a Klub chovatelů collií a sheltií, který tento chov zastřešuje, patří k nejstarším u nás – byl založen v roce 1947 (průběžně zastřešoval i chrtý, velškorgi, bearded kolie, dodnes šeltie) a v období svého největšího rozmachu počátkem padesátých let, čítal na tisíc tři sta členů, čímž se řadil mezi nejpočetnější zájmové kluby na světě. Dokonce v roce 1962 uspořádal v Praze na Střeleckém ostrově první speciální výstavu vůbec a založil tak tradici, kterou postupně přebraly i další chovatelské kluby. Klub vznikl v době, kdy popularita plemene byla na svém vrcholu, a tak se bohužel na kolii podepsala i ta odvrácená strana pozlátka: chov na úkor kvality. U některých tehdejších „rádobychovatelů“ se ze zájmového chovu stal chov lukrativní.

Netrvalo však dlouho a přišel zákon číslo 68/1951 Sb. o dobrovolných organizacích a shromážděních a s ním i hromadná reorganizace kynologie – veškeré dosud funkční spolky byly zrušeny a další činnost mohla být vyvíjena pouze Svazarmem. Tím, že kolie byly zařazeny mezi služební plemena, stala se pro ně zkouška z výkonu povinnou podmínkou chovnosti. Plemeno se sice ukázalo jako všestranné, nicméně někteří výborní a exteriérově kvalitní jedinci se do chovu nedostali pro

neschopnost razantního záskusu, z historického pohledu na původní poslání kolii je to však pochopitelné – pro práci kolii u stáda bylo/je typické tzv. štípání. Od starých svazarmáků můžete tu a tam ještě dnes slyšet příběhy o tom, jak kolii sice praskla čelist při obranách, ale jak naopak vysoce vyčnívaly nad ostatními plemeny v pachových pracích. Po šesti letech byl založen Svaz chovatelů drobného zvířectva, nicméně kolie ze služebních plemen vyčleněny nebyly a zůstaly pod Svazarmem ještě další dva roky, a teprve na přelomu šedesátých let se vymanily z povinnosti skládat všestranné zkoušky k udělení chovnosti. Možná právě kvůli těmto obdobím chovatelských diktátů, jedodnespřioritouklubu preference tzv. v o l n é h o chovu.

Na scéně vstupuje povaha

Mnoho dlouhých let se chovatelé, omezení železnou oponou, snažili alespoň přiblížit své odchovy těm jedincům, které bylo možno vidat pouze na stránkách

odborných časopisů. A tak touha mít famózně osrstěnou kolii se sladkým výrazem zasněně přimhouřených šikmých očí přetrvala až do převratu, kdy se postupně rozjela vlna importů ze všech možných zemí s více či méně známými krevními liniemi, vedoucí zpět k famózním plemeníkům své doby. Krevní linie mnoha vynikajících jedinců jsou založeny na úzké

příbuzenské plemenitbě, případně na spojení dvou nepřibuzných imbredních jedinců, v lepším případě je liniově chov veden na jednoho společného předka. (Mimochodem, víte, že všechny dnešní kolie mají v přímé mužské linii jediného předka – Trefoila?)

Chov v Evropě se pomalu ubíral do slepé uličky, z kolii se staly malé chlupaté koule krásné ve statické, neladné v pohybu, a zatímco se na kontinentě jedni snaží o propagaci tzv. moderního typu kolie a druzí naopak propagují jakýsi americký typ kolie (v USA a Kanadě je jen jediný standard pro kolie, která může být buď dlouho nebo krátkosrstá, mohou se mezi sebou libovolně křížit a povoleny jsou pro FCI nepřipustné barvy jako sable-merle nebo bílá kolie), tak v zemi původu se objevují chovatelé, kteří vidí potřebu plemeno oživit.

Kolie se mění před očima: vzrůst se pohybuje spíše na spodní hranici výšky, objevuje se často plachost až extrémní bázlivost, dokonce reprodukční problémy (časté nezaběhnutí, málopočetné vrhy, nízká porodní hmotnost), u mnohých jedinců je patrná vadná pohybová mechanika. Na druhou stranu ostrovní linie jsou natolik silného genotypu, že si mohou dovolit přikřížit zdravé a silné, absolutně nepřibuzné i typově odlišné jedince, avšak geneticky zdravé, a mohou předpokládat, že přednosti obou jedinců spojení pomohou oživit chov. Ale spoň to jsou důvody, proč si v poslední době i věhlasné kennely pustí do chovu zaoceánskou krev. Přilijí, naředí a zase mísí dál svůj ustálený typ – jen geneticky zdravější. Na přelomu devadesátých let

KOLIE NA WEBU

– www.planetarough.info (tč v malé údržbě) – web zaměřený na vzhled, zdraví, tipy a rady, sport, přehledy o českých kolích

– Spoustu stejně postižených lidí najdete na sociálních sítích.

Chovatelské kluby pro plemeno dlouhosrstá kolie máme v ČR dva.

– Klub chovatelů collií a sheltií (www.colлие-sheltie-club.cz).

– Moravskoslezský klub chovatelů collií a sheltií (www.colлие-sheltie.com).

ERNY GOLD COLL-KONY („ERNY“)

(agility, obedienc, pasení)

narozen: 14. 4. 2008, chovatel: Věra Konečná, majitel: Bc. Veronika Kučeriková

Zkoušky: ZVOP, A1, A2, OBZ

Sportovní úspěchy: mistr ČR dlouhosrstých kolii v agility 2010, vicemistr dlouhosrstých kolii 2011

Charakteristika: Erny je jedno velké překvapko, jedna velká šou, jeden velký hlavolam.

Slova majitelky: Pan Erny, jak mu v „našich“ kruzích říkáme, je pro mě vysokou školou kynologie. Těžko sepsat jen pár řádků, protože povídat o něm je jako psát díly nekonečného seriálu. Když je „správně“ naladěná, dokážeme spolu všechno, a pak je opravdu radost s ním pracovat. Pokud ale správná nálada není na pořadu dne, nehne s ním člověk, flákota masa ani jeho nejoblíbenější hračka. Na agility nejvíce zabírá povzbuzování kupou lidí v cíli, kteří pak obdivují jeho „dokonalost“ a milionkrát ho za ni pochválí. Nemá problém s překonáváním houpačky, s různými povrchy zónovek či se shazováním latěk. Málokdy běží v plné rychlosti, většinou volí úspornější tempo.

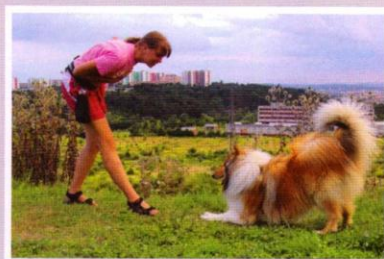
Velmi rychle se učí, a co jednou jeho mozkovna přijme, pamatuje si napařád, i kdyby to léta nedělal. Miluje cvičení s klikrem. V jeho očích žhnou plamínky štěstí, když přemýšlí, co je cílem naší klikrové hry. Ve výcviku musím být opatrná na dávkování tréninků a opakování cviků. Platí dvojnásob pověsné „méně je někdy více“.

S Ernym se kromě agility věnujeme obedienci, pasení oveček a domácímu tančení. V obedienci jsou jeho předností pachové práce, vždy neomylně označí to správné dřívko. Velkým problémem je jeho neustálé komentování všeho, a jelikož se v obedienci štekání penalizuje, body jdou dolů raz dva. Poslední dobou jsme začali více rozvíjet jeho ovčácké vlohy a vypadá to velmi na-

dějně. Je moc fajn, že je v dlouhosrstých ještě kus jejich původního poslání. Dogdancingové a všemožné triky Erny zbožňuje. Nejradší má ty, co se dělají pozadu. Vylézt zadkem na gauč či překonat pozpátku celé mezipatrové schodiště, toť žádný problém.

Co se týče praktického života s Ernym, je jistou nevýhodou jeho chytrost: otevírání dveří, ledničky, odpadkového koše, zvedání záchodového prkénka, přeskočení vysokého plotu, zamčení se v koupelně a hlavně přelstění dvojnoužce téměř za každé situace... Erny nemá reakci na střelbu, neřeší povrchy podlah, nežere pohozené žrádlo v parku (většinou). Miluje děti, babičky, tety, strýce, všechny lidi, ale nemá rád jiné psí samce. Umí pohádkově přivítat. Vrtí celým psem a nádherně u toho doslova zpívá.

Erny není dokonalý pes, nikdy z něj nebude sto procentně poslušný pejsek ani vrcholový sportovec. Je to však zvláštní kouzlo, které má Erny a většina dlouhosrstek, a až ho jednou poznáte na vlastní kůži, už nikdy se ho nezbavíte! Život s Ernym je plný neuvěřitelných, veselých i adrenalinových zážitků. Je to nenuďné a velmi poučné soužití a doufám, že vždy bude po mém boku stát taková psí osobnost, která mi připomene, že nic není zadarmo.

Ch. BLIND DATE EVER AFTER („BONNIE“)

(dogdancing, agility)

nar. 1. 12. 2007, chov. Mgr. Lenka Petrášková, maj. Lúcia Nováková + Lenka Petrášková

Výstavy: Šampion, Grandšampion, Evropský vítěz mladých
Zkoušky: Master of dogdancing 1, Dwd2, LA1, ZOP

Charakteristika: Jaká je? Především nádherná a ví to o sobě Slova majitelky: Podle mých zkušeností je dlouhosrstá kolie ideálním životním společníkem. Je jí jedno, kde se nacházíte a co právě děláte, ona bude spokojená, pokud bude ve vaší blízkosti. Taký je to výborný pes pro provozování psích sportů, je lehce motivovatelná, schopná při výcviku sama nabízet nová řešení, ochotná spolupracovat.

S Bonnie se dogdancingu věnujeme asi dva roky, máme titul MOD1 a Dwd2. Bonnie je moje třetí kolie, ale první, se kterou jsem se rozhodla aktivně sportovat. Věnujeme se i agility, a kromě toho je Bonnie dobrý stopař. Asi jako každému, nevyhnuly se ani nám chyby začátečnicků jako škrubání s vodítkem, z čehož u ní do dneška přetrvává nechuť k hezké chůzi u nohy. Dnes učím nové cviky za pomoci klikru a pozitivní motivace.

Na dogdancingu mě baví rozmanitost cviků, které může člověk psa naučit. Kolie má ve standardu popis: pes největší krásy s klidnou důstojností, a já neznám jiný sport, kde by mohla její krása a důstojnost lépe vyniknout.

potomci importovaného psa z Brazílie berou na Cruft's mety nejvyšší, včetně umístění v Pastoral group. Všem učarují svou jistou povahou a bezkonkurenčním pohybem.

Směr, kterým se obecně chov ubíral, stavěl kolie do povědomí veřejnosti jako tupě zirájící, ustrašené plyšáky s předimenzovanou srstí, jejichž pohyb s ladností a elegancí pomalu přestával mít cokoli společného. A tak před několika lety samotná země původu, jinak konzervativní Velká Británie, iniciovala změny ve standardu plemene, na jejichž základě

FCI vydala k 19. 1. 2011 nové znění standardu pro dlouhosrsté kolie – původně velmi volné znění tentokrát naprosto výslovně klade důraz na povahu a pohyb. Jak daleko to ovlivní chov na kontinentě teprve ukáže čas, doufejme jen, že se povaha a zdraví dostanou alespoň na stejnou hodnotu jako exteriér; to, že pes po hlavě nechodí, se již potvrdilo.

Kdo vyšetří – ušetří

Zdraví se však nyní, za pět minut dvanáct (ne-li 5 minut po dvanácté), dostává na pořad v chovu dlouhosrstých kolíí i u nás.

BÍLÁ KOLIE

Pokud vám někdo bude vnucovat něco jako americkou kolii nebo dokonce bílou kolii, buďte ve střehu! FCI, tedy i ČMKU, uznává pouze rodokmeny AKC/CKC. Dnes se však do popředí zájmu dostává tzv. bílá kolie, opředěná báchorkami a zaručenými fakty. Není to nic převratného, je to pouze v USA a Kanadě povolené zbarvení – celý bílý jedinec (min. z 80 %), který má barvu zlatou, blue-merle nebo trikolor. Pokud takového jedince za velký peněz koupíte s různě dramatickými historikami, vězte, že na něm nebudete moci v žádné členské organizaci FCI chovat, nebudete se moci zúčastnit ani výstavy pořádané pod hlavičkou FCI (ČMKU). Pokud budete mít exportní rodokmen, akceptovaný FCI, můžete si import na ČMKU nechat zapsat a klidně se na výstavu přihlásit (kolie se neposuzují odděleně dle barev), počítejte však s tím, že máte nestandardního jedince a tomu bude odpovídat jeho hodnocení. Můžete se ovšem účastnit sportovních soutěží, kde je start podmíněn rodokmenem FCI.

Klub chovatelů Collie a Sheltie byl v loňském roce konfrontován s několika případy ohledně bílé kolie, kdy chovatel ve snaze se zviditelnit zájemcům m.j. tvrdil, že Velká Británie bude usilovat o zařazení bílého zbarvení do standardu. Klub se tedy obrátil přímo na Rough Collie Breed Council, jehož členy je všech 14 chovatelských klubů ve Velké Británii, a dostalo se mu jednoznačné odpovědi: Není pravdou, že Kennel Club usiluje o zařazení bílého zbarvení do standardu FCI, naopak v prosinci 2011 byla do britského standardu ke zbarvení doplněna věta: Bílé, a převažující bílé zbarvení je vysoce nežádoucí.

Až do roku 2011 nebylo pro uchovnění kolie potřeba žádné vyšetření zdraví. Velmi dlouho bylo možné setkat se s názorem, že kolie jsou zdravé plemeno a proto je není třeba vyšetřovat. Náhlá úmrtí psů po špatně volené medikaci, narkóze a podobně bylo bráno jako osud, dnes již víme, že za to může mutace genu MDR1 – mnohačetná léková rezistence, na kterou je nyní možné provést vyšetření DNA. Zájem roste i o klinické vyšetřování očí, které již několik let zprostředkovává Klub při svých podzimních výstavách, případně podporoval sběrné akce na DNA CEA. Méně potěšující je ovšem fakt, že statistiky nejsou nulové. Současné vedení Klubu se ovšem rozhodlo pro radikální krok (stále ve smyslu volnosti a dobrovolnosti) a členská schůze jej schválila – významně podporuje ty chovatele a majitele, kteří

Int.Ch. VOODOO'S VOW ZE ZLATE JALNY („PAN VUDY“)

(agility, canisterapie, sportovní kynologie)

4. 4. 1996–30. 7. 2007, chovatel: Jarmila Křečková i.m., majitel: Vilemína Kraciková

Výstavy: Interchampion, český, slovenský, polský, rakouský, německý (VDH) šampion, český veterán šampion, národní vítěz, vítěz speciální výstavy, klubový vítěz, Schwabensieger, Landessieger-Bayern, Nejlepší veterán – res. BIS-Veterán MVP 2006, pes roku 1999 a 2003 a veterán roku 2005 (KCHCS)

Chov: Stal se otcem mnoha štěňátek a několika aktivních plemeníků, a tak díky nim nejedna kolie ještě dnes nese jeho jméno ve svém rodokmenu.

Zkoušky: ZPU1, ZOP, BH, A2, A1, (splněno pro A3), CF1-3 (Collie Revue Collie Führerschein, Německo), canisterapeutická zkouška (Helppes) a všestranná CT zkouška (Cantes)

Sportovní úspěchy: res. CACAg (1999), 2x ÚMČR v agility, 1x ÚMR Slovenska v agility, 2. vicemistr kolíí v agility (2002)

Charakteristika: Vůdčák se stal pravděpodobně nejvšestrannější kolíí (ve smyslu výstavy + sport) vůbec. Byl to pravý aristokrat, věrný, oddaný a odvážný ochránce své smečky, byl to pes, který měl absolutní privilegia doprovázet mě nejen na všechny akce mých volnočasových aktivit, jezdit na dovolenou k moři, ale sehrál i roli volavky při výkonu mého povolání, zahrál si v několika reklamách i ve filmu Mach a Šebestová.

Jeho odchod byl velmi rychlý, absolutně nečekáný a pro mě i mou rodinu velmi bolestný a krutý... Ale především díky němu u mě už navždy přetrvá slabost pro toto nádherné plemeno!

Int.Ch. BECOMES TO YOU LEAWREY („TED“)

(agility, canisterapie)

nar. 21. 11. 2003 (vrnk pana Vúdyho), chovatel: Líbuše Kucková, majitel: Klára Kucková

Výstavní úspěchy: mezinárodní šampion, junior šampion, český šampion, slovenský šampion, šampion Černé Hory, šampion Rakouska a Slovinska

Zkoušky: LA2, LA1, canisterapeutický pes

Sportovní úspěchy: Agility Collie Cup 2011 družstva 1. místo, jednotlivci 2. místo, účast na MR republiky v agility 2011.

Povahová charakteristika: Ted je živý, šašek, vše dělá naplno a s nadšením. Miluje vlety, je skutečným partákem do nepohody, na lodi s námi sjíždí řeky, zdolává slovenské hory, ne-

zaskočí ho ani lanovka, prostě se řídí heslem „hurá zase bude sranda“...

Slova majitelky: V současné době se ze psích sportů věnujeme nejvíce agility, a nedávno jsme si vyzkoušeli i canisterapii. Agility se věnuji se svým osmiletým kolíákem teprve dva roky. Dlouhosrstá kolie je oddána svému pánovi, má ráda kontakt s člověkem, snaží se ho ve všem uposlechnout, proto i její výcvik je snadný. Je skutečně inteligentní, učenlivá, snadno ovladatelná, a proto se lehko učí i agility. V tomto sportu se pro mě kloubí vše, co je pro kolie typické: spolupráce s pánem i schopnost přemýšlet, poslouchat a pracovat. Samozřejmě, že dlouhosrstá kolie není rychlá jako např.

border kolie nebo belgický ovčák, nicméně její výhoda právě tkví v tom, že skutečně spolupracuje, dokáže přemýšlet, a ne pouze nesmyslně skákat to, co jí stojí v cestě – je zodpovědná. Můj osmiletý kolíák, který sice ve svém věku a se svou stavbou těla nemůže konkurovat vhodnějším plemenům, je i přesto důkazem toho, že přesnost, preciznost a schopnost přemýšlet při práci i sportu je pak výsledkem toho, že se i on postaví na stupně vítězů.

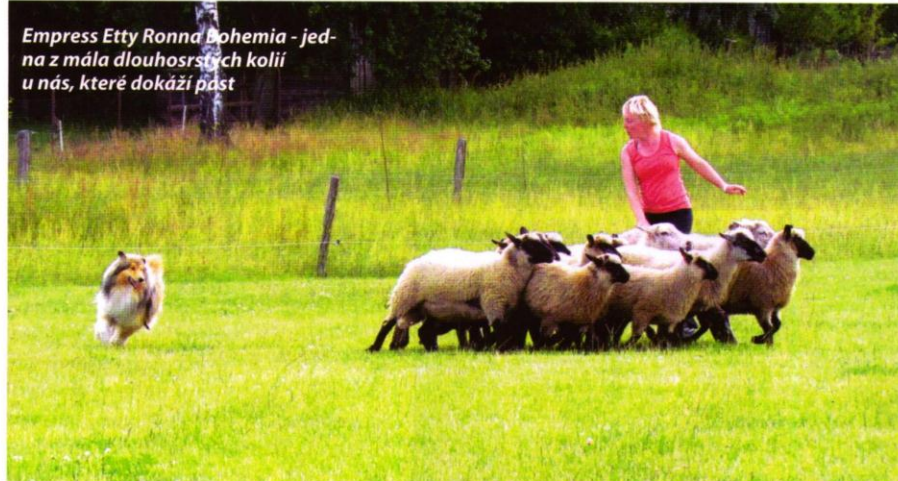
Kolie milují lidi a je pro ně nejdůležitější moci dělat věci s vámi společně, ať to bude agility, obedienc, pasení či jiný kynologický sport, kolie bude vždy vděčná za kontakt a vaši odměnou bude spokojený a nadšený kolíák.

do zdraví svého psa investují a poskytnou výsledky k zanesení do databáze. Výsledky vyšetření na chovnost jedince nemají vliv, pakliže se nebude jednat o vylučující vady dané FCI. Vyšetřování DKK a DLK není tolik populární, právě z obav následků narkózy. Mnoho chovatelů již vyšetřuje své odchovy ještě před odběrem na dědičné oční vady, především CEA, která je rozpoznatelná pouze ve šteněčím věku. Poslední dobou se u kolíí rozmáhají alergie různého charakteru, jejich příčiny jsou však neznámé.

Rodinné sluníčko

Povahy kolíí jsou sledovány v průběhu bonitací, ovšem nejsou prováděny žádné povahové testy. Zjednodušeně by se dalo říct, že se dlouhá léta podvědomě selektovalo „na hlavy“, bez ohledu na to, co je za ní nebo v ní. Výsledkem je fakt (neplatí to samozřejmě na všechny jedince), že se majitelé kolíí radují z toho, co majitel jiného plemene považuje za samozřejmost.

Nejedna kolie má reakci na střelbu nebo na bouřku. Jedna legenda praví, že na bouřky reaguje skotský ovčáček pes proto, aby včas sehnal stádo a stihl jej odvést do bezpečí... Nevím, jak moc to pasuje na drsné anglické klima. Nekoresponduje to ani s dalšími dochovanými zprávami o kolíích, ve válce byly totiž využívány pro depešování – z jednoho místa doná-

Empress Ety Ronná Bohemia - jedena z mála dlouhosrstých kolíí u nás, které dokáží pást

šel pes depeše na místo druhé. V donášení zpráv však může uspět jen takový pes, který je schopen odolat nástrahám jako štvání zvěře, toulavost, střelba, exploze atd., jehož zbarvení splýne s okolím a jeho pohyb tak na stovky metrů daleko ujde pozorovateli. Z dostupných pramenů se zdá, že kolie tedy byly skutečně mimořádným plemenem!

Obľiba dlouhosrsté kolie v posledních letech opět rapidně stoupá a díky rozmachu nových kynologických sportů můžeme vidět stále častěji kolie v akci jak při dogdancingu, agility, obedienc, ale i při pasení a dokonce i na púďe sportovní kynologie. Ten, kdo se v dnešní

době rozhodne pro dlouhosrstou kolie, nebude tak s nejvyšší pravděpodobností činit proto, aby ukojil své soutěživé ego. V kolíí rozhodně však naleznou naprosto nekonfliktního a zcela oddaného rodin-

POJĎTE NA KOLIE

Chcete-li poznat kolíioho ducha, vydejte se za ním na sportovní akci – ve výstavním kruhu toho skutečně moc nepoznáte. Rodičem zdravého a silného potomka může být zase jedině zdravý a silný jedinec.

Mistrovství republiky kolíí – 5. 7. 2012 – Louny

Agility Collie Cup – 2. 9. 2012 – Česká Lípa

Obedience Collie & Sheltie Cupu – 8. 9. 2012 Heroltice u Tišnova

Jiné sporty zatím své speciály pro plemeno nemají.

ABRA QUEEN OF GARDEN („ABRUŠKA“)

(agility, obedienc)

nar. 9. 5. 2007, chov. Eva Nováková, maj. Martina Plošková

Výstavy: výborná 4

Zkoušky: BH, ZZO, ZOP, OB-Z, A2, A1 (splněno pro A3)

Sportovní úspěchy: ÚMČR v agility

Slova majitelky: Hned po prvních narozeninách Abra úspěšně složila zkoušku ZZO, ZOP a BH. Následně jsme opustily „klasickou“ poslušnost a začaly se více věnovat obedienci. U Abry si velice vážím lásky k apertu, problémy jí nedělá ani kovová činka, a velmi dobré identifikace, která, ač dělá mnoha psům problémy, je v jejím podání velmi přesný a oblíbený cvik. Abra složila zkoušku OBZ, jenže

pak nás nadobro pohltilo agility a stalo se našim sportem číslo jedna.

Agility začátky nebyly snadné, Abra se bála zónových překážek, obzvláště s houpačkou dlouho bojovala. Všechny tyto strachy ale dokázala překonat a dnes si troufnu říct, že agility skutečně miluje. Abra má velmi silnou reakci na střelbu, ale jakmile je na parkúru, může vedle ní vypuknout válka a ona klidně poběží s úsměvem dál. Je pozorná, dává si pozor na nohy, takže latky padají vzácně, dokáže být i rychlá, být časově se nejspíš nikdy na vrchol kategorie large nedostane. To je i jeden z důvodů, proč stále zůstáváme v kategorii A2, přestože již dva roky máme splněny podmínky pro přestup do

kategorie A3. V roce 2010 jsme splnili podmínky pro start na MR, čehož si velice vážím a troufám si říct, že jsme v Žamberku dlouhosrstkám nedělaly ostudu.

Jako pubertáčka měla velký zájem o ovečky, ale než jsme se dostaly k pasení, pokopal Abru u ovčí ohradník a od té doby je ignoruje.

Abra se mnohdy tváří odměřeně, prostě aristokratka, ale vůči své rodině je velmi milá a pozorná, náš vitací pes. Ráda cestuje, ráda plave, ráda si hraje, je neúnavný apertér, užívá si nekonečné procházky, ale když potřebujete, umí vypnout a klidně přečká měsíc zkouškového v „nouzovém režimu“, aniž by jí z toho hráblo.

IntCh Becomes to you
Leawrey Kláry Kuckové

ného společníka, milujícího všechny členy rodiny, včetně dětí. Prioritou pro kolii je kontakt se svým páнем. Nejedna majitel dlouhosrstky dříve nebo později bude toužit po nějaké společné aktivitě. Kolie jsou velmi snadno ovladatelné a mimořádně citlivé plemeno, předurčené k dogdancingu a při vhodné

motivaci i k soutěžím obedience a agility, ale majitel by rozhodně neměl očekávat, že bude jeho kolie běhat časy jako borderky, za to si může být jist její přesností. Je jen několik málo psůvodů v republice, kteří ve svých kolích probudili pradávňé instinkty a věnují se s nimi pasení. Ani ve sportovní kynologii se kolie neztratí, zejména tam, kde nejsou obrany, ale i ty může zvládnout. Teorie, která tvrdila, že výcvik obran vymaže z pohledu kolie ten tolik požadovaný sladký výraz, je přežitkem. My všichni, kdo jsme s kolii výcvik obran absolvovali, víme, že to není pravda, naopak je to může psychicky hodně zvednout – pokud ovšem nejsou obrany dělány přes agresí. Kolie mají od přírody velmi dobrý čich, proto se velmi rychle a spolehlivě učí pachové a vyhledávací práce. Pro svou klidnou povahu jsou taktéž vhodné jako terapeutičtí psi, zejména v LDN a u malých dětí.

Kolie je radost a rodinné sluníčko, se kterým se můžete bez ambicí věnovat téměř každému kynologickému odvětví na straně jedné a vnitřní boj o její doživotní důvěru na straně druhé. Budete ji milovat i navzdory tomu, že jí může vadit hladká podlaha, ostré světelné nebo barevné přechody, kanálové mřížky či „průhledné“ schody, nebo že se bude vzpouzet cestování dopravními prostředky. Vůči cizím lidem bývá nedůvěřivá a spolehlivě oštěká každou událost. Kolie je nesmírně citlivá, snadno ovladatelná a velmi závislá na kontaktu se svou smečkou. Srst nevyžaduje žádnou zvláštní péči, pokud ji ne necháte zplstnatět, stačí pravidelně 2–3x měsíčně prokartáčovat. Srst se nechává a je na omak velmi drsná (=rough). Věřím, že díky rychlému rozvoji nových sportů nejen přibude zájemců o kolie, ale psůvodi sami se budou aktivně zajímat o zdraví svých

COLLIE REVUE COLLIE FUHRERSCHHEIN

Německé tříštupňové povahové testy, šité kolím na míru. Jsou určeny všem majitelům kolii pro ověření si povahových vlastností jejich psa. Tyto testy nejsou spojeny s chovatelskými kluby ani chovností, přesto se každoročně koná několik těchto testů. Doposud je složil jediný český pes Voodoo's Vow ze Zlaté Jalny. První CRCF by se mělo uskutečnit letos i v ČR. Ve Velké Británii zase naleznete The Rough and Smooth Collie Training Assotiation.

svěřenců (jedině zdravý a silný pes může ze sebe vydat maximum) a potencionální zájemci o štěňátko si do hledáčku vedle bílého límečku a klopeného ouška, přidají i zdraví (jak fyzické, tak mentální). Moc bych to tomuto úchvatnému plemeni přála.

Napsala Vilemína Kracíková
Foto: Ivan Růžička, Klára Kucková,
Shutterstock, archiv autory

Affable Alfi Ronna Bohemi.

EMPRESS ETTY RONNA BOHEMIA („LASSIE“)

(pasení, agility)

nar. 12. 5. 2009, chovatel: Eva Náhlovská, maj. Monika & Jana Prokopovi

Výstavy: Junior šampion, 3x CAC ČR

Zkoušky: A1, ZVOP, HWT –TS (jako první dlouhosrstka v ČR)
Slova majitelky: Dlouhosrstá kolie je vedena pod pasteveckými a ovčáckými psy, ale v České republice není využívána jako pes pracovní. V chovu jsou upřednostňovány výstavní chovné linie a na ovčácké vlohly se nebere zřetel, a je to bohužel vidět – vlohly pro pasení většinou nemají.

Naše dlouhosrstá kolie je jednou z mála, která dokáže pást. Ety vyrůstala s mými belgickými ovčáky, kteří mají silně vyvinuté ovčácké vlohly, a téměř každý den je vidí s ovcermi pracovat. Myslím, že hlavním důvodem, proč naše kolie pase, je to, že se snaží přizpůsobit a prostě část práce odkoukala. „Odkoukala“ toho tolik, že byla schopná jako jediná dlouhosrstá kolie v ČR složit zkoušky. Samozřejmě s ní trénuji, jezdila

jsem s ní společně s mými belgickými do center, kde vám odborníci poradí a vyzkoušíte si pasení na jejich ovčích, které znají psy a jsou „ochozené“.

Kolie jsou bystré, inteligentní a velmi rychle pochopí, co po nich chcete, ale jsou také velmi citlivé a razantnější povely je dokážou odvést od práce. Když na ně víc zatlačíte – buď hlasem nebo ovčáckou hůlkou – tak se seberou a odejdou. Rozeznat míru tlaku, kdy dlouhosrstá kolie je schopná pást, a kdy už je tlak na ni příliš velký, je práce pro zkušeného ovčáka, který musí znát povahu tohoto citlivého plemene. Je také těžké dlouho udržet jejich pozornost, při práci si hodně pomáhají štekáním a občas ovci i štípnou, a to je vylučující chyba. Dlouhosrstá kolie se vůbec nedá srovnávat s jinými ovčáckými plemeny, už proto, že její vlohly k pasení nejsou v našich chovech upřednostňovány a její lehká ovladatelnost a citlivost jsou v tomto případě spíš ke škodě a vedou ke zbytečným traumatizujícím zážitkům pro psa i pro ovčáka.

Naše Ety ovce pase, ale já si myslím, že to dělá spíš proto, aby mi udělala radost a je to pro ni zábava. Tuto práci nedokáže dělat dlouho, přestává jí to rychle bavit.

Dle vlastní zkušenosti vím, že kolie jsou perfektní společníci ke koním, nevdají jim dlouhé vyjížďky, netoulají se, není potřeba je odvolávat z lesa, nevdají jim voda a jsou velmi otužilé. Tohoto inteligentního a bystrého psa v českých chovech bohužel vidíte nejvíce na výstavách. Kolie je všestranný společník, který s vámi bude dělat cokoli a s velkou radostí, nevdají jí jakýkoliv sport – pasení může dělat také jako sport – ale nikdy ne jako práci. Pořídít si dlouhosrstou kolii jako psa pracovního na pasení není vůbec vhodné a budete zbytečně zklamáni. Ale pokud budete chtít s váš kolii zkusit pást, je dobré zajet do nějakého střediska, kde se na výcvik pasení zaměřují, a dostane se vám rady povoláních.